

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

SEKRETARIAT

Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 24.04.14 r.
nr 2659 podpis M

Warszawa, 22 kwietnia 2014 r.

DZSE.WSPE.0401.11.2014.BM

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Jarosława Obremskiego, Senatora Rzeczypospolitej Polskiej (nr BPS/043-51-2224/14), w sprawie wydawania opinii przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne dzieciom przez rozpoczęciem realizowania obowiązku szkolnego oraz listu Pana Tadeusza Sławeckiego Sekretarza Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, skierowanego do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, uprzejmie informuję.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, z późn. zm.), spełnianie obowiązku szkolnego we wrześniu 2014 r. rozpoczną dzieci:

- 1) urodzone w 2007 r.;
- 2) urodzone w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2008 r.

W roku szkolnym 2014/2015 dziecko urodzone w okresie od dnia 1 lipca 2008 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. może na wniosek rodziców rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego.

Przepisy art. 16 ust 3 i 4 ww. ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty stanowią, że w przypadkach uzasadnionych ważnymi przyczynami rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego może być odroczone, nie dłużej jednak niż o jeden rok.

W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku

powyżej 6 lat, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 10 lat. Zatem obowiązek szkolny tych dzieci może być odroczony do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 10 lat, zgodnie z art. 14 ust. 1a ww. ustawy. Natomiast od 1 września 2014 r. wychowaniem przedszkolnym będzie mogło być objęte dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w wieku powyżej 6 lat, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 8 lat. W konsekwencji obowiązek szkolny tych dzieci będzie mógł być odroczony do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 8 lat.

Decyzję w sprawie odroczenia realizacji obowiązku szkolnego podejmuje dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, po zasięgnięciu opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej (publicznej lub niepublicznej), co oznacza, że rodzic składając wniosek o odroczenie realizacji obowiązku szkolnego dziecka dołącza opinię w sprawie odroczenia wydaną na swój wniosek przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Kwestie wydawania opinii przez publiczne poradnie regulują przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. *w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych* (Dz. U. poz. 199).

Jeśli zatem rodzice/opiekunowie prawni mają wątpliwości, czy dziecko osiągnęło gotowość szkolną, powinni złożyć stosowany wniosek do poradni psychologiczno - pedagogicznej (publicznej lub niepublicznej). Publiczna poradnia jest zobowiązana - w okresie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku przez rodziców - wydać opinię w tej sprawie, zgodnie z ww. rozporządzeniem *w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych*. W szczególnych przypadkach ten okres może wynieść 60 dni w sytuacji, gdy np. z przyczyn losowych, w tym choroby dziecka, nie jest możliwe przeprowadzenie badań diagnostycznych niezbędnych dla zajęcia stanowiska w sprawie, w której ma być wydana opinia, lub gdy złożoność zgłaszanego problemu wymaga przeprowadzenia pogłębionej diagnostyki w poradni.

Nadmieniam, że decyzja o odroczeniu realizacji obowiązku powinna być zawsze wnikliwie rozważona. Proces rozwoju każdego dziecka jest zindywidualizowany, dlatego też diagnoza dziecka pod kątem gotowości szkolnej powinna zostać dokonana przez poradnię jak najbliżej rozpoczęcia roku szkolnego, w którym dziecko miałoby rozpocząć realizację obowiązku

szkolnego. Z tego też względu w przepisach wskazano również, że informację o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej rodzice otrzymują do 30 kwietnia danego roku. Dokument ten jest wydawany przez przedszkola, oddziały przedszkolne zorganizowane w szkole podstawowej, punkty przedszkolne oraz zespoły wychowania przedszkolnego, zgodnie z § 3 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2010 r. w *sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych* (Dz. U. Nr 97, poz. 624, z późn. zm.).

Należy mieć także na uwadze, że system oświaty zapewnia każdemu dziecku uczęszczającemu do przedszkola, szkoły lub placówki wsparcie w rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną stosownie do jego potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. Podstawą objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną jest nie tylko opinia lub orzeczenie poradni, ale również rozpoznanie dokonane przez nauczyciela lub specjalistę prowadzącego zajęcia z dzieckiem.

Szczegółowe regulacje w tym zakresie zostały określone w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w *sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 532).

Podstawą do uruchomienia pomocy dziecku jest rozpoznanie jego potrzeb rozwojowych i edukacyjnych w tym zakresie – dostrzeżenie zarówno trudności dziecka, jak i jego szczególnych uzdolnień, w celu udzielenia odpowiedniego wsparcia należy do podstawowych zadań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z dzieckiem, ale także do innych osób, które na co dzień stykają się z dzieckiem i jego problemami – dyrektora, pomocy nauczyciela, asystenta edukacji romskiej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania lub higienistki szkolnej, kuratora sądowego czy asystenta rodziny. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają dzieciom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest także rodzicom dzieci oraz nauczycielom, w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń. Pomoc ta polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci.

Dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki organizując pomoc psychologiczno-pedagogiczną współpracuje w tym zakresie z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, rodzicami uczniów,

placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, a także organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

W przypadku ucznia niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej należy do zadań zespołu nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z dzieckiem.

Odnosząc się do treści listu, przesłanego do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, wyjaśniam, że pismo miało charakter informacyjny, a wskazówki w nim zawarte miały służyć organom prowadzącym w przeprowadzeniu - zgodnie z obowiązującym stanem prawnym - rekrutacji do szkół i przedszkoli. List został przygotowany w związku z odbywającą się rekrutacją do przedszkoli/oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i w związku z docierającymi do Ministerstwa Edukacji Narodowej sygnałami dotyczącymi konieczności dostarczenia przez rodziców dzieci sześciolletnich opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych w określonym terminie.

Należy podkreślić, że obowiązkiem samorządu jest zapewnienie wszystkim dzieciom sześciolletnim odpowiednio miejsc w edukacji przedszkolnej lub szkolnej, niezależnie od czasu podjęcia przez rodziców decyzji o odroczeniu realizacji obowiązku szkolnego ich dziecka.

W postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2014/2015 do publicznego przedszkola (oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej) lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, terminy postępowania rekrutacyjnego, terminy składania dokumentów oraz terminy postępowania uzupełniającego określa dyrektor publicznego przedszkola albo osoba kierująca publiczną inną formą wychowania przedszkolnego w uzgodnieniu z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) - art. 6 ust. 2 tzw. „ustawy rekrutacyjnej” z dnia 6 grudnia 2013 r. (Dz. U. poz. 87).

Natomiast o zakresie, sposobie i źródle finansowania zadań oświatowych przesądzają przepisy art. 5a ust. 3 ustawy o systemie oświaty, w myśl których środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek, zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 167 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, dochodami jednostek samorządu terytorialnego są: dochody własne, subwencje ogólne (w tym część oświatowa tej subwencji) oraz dotacje celowe z budżetu państwa.

Część oświatowa subwencji ogólnej jest jednym z dochodów jednostek samorządu terytorialnego i przekazywana jest do poszczególnych gmin, powiatów i województw samorządowych z budżetu państwa przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Sposób podziału subwencji oświatowej pomiędzy samorządy terytorialne określa algorytm, stanowiący załącznik do rozporządzenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

Ze względu na rozbudowaną strukturę zadań edukacyjnych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, formuła algorytmicznego podziału subwencji oświatowej uwzględnia szereg czynników i parametrów obrazujących specyfikę kształtowania składowych elementów subwencji w odniesieniu zarówno do zadań szkolnych, jak i zadań pozaszkolnych. Algorytm podziału subwencji oświatowej uzależnia wysokość przyznawanych środków od skali i struktury realizowanych zadań, mierzonych liczbą uczniów i wychowanków, z uwzględnieniem liczby nauczycieli oraz ich stopni awansu zawodowego.

Konstrukcja algorytmu opiera się na podstawowym założeniu, iż środki subwencyjne, dzielone są według kryteriów jednolitych i powszechnych, a zatem identycznych dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Algorytm podziału części oświatowej subwencji ogólnej przedstawia jedynie metodę podziału środków subwencyjnych pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego, a o sposobie jej wydatkowania - zgodnie z art. 7 ust. 3 ww. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego - decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Część oświatowa subwencji ogólnej nie jest dotacją celową, dlatego też podział kwoty subwencji oświatowej w jednostce samorządu terytorialnego na poszczególne szkoły i placówki, w tym na konkretne zadania, dokonywany jest według zasad wypracowanych przez tę jednostkę (zgodnie z zasadą decentralizacji władzy publicznej) z uwzględnieniem ponoszonych kosztów funkcjonowania szkół i placówek realizujących zadania wynikające z przepisów prawa oświatowego.

W algorytmie podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2014 (załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2014 (Dz. U. poz. 1687), uwzględniono przy obliczaniu określonych w ust. 2 ww. załącznika do rozporządzenia liczebności $S_{a,i}$, $N_{1,i}$, $N_{18,i}$, $N_{43,i}$, $N_{44,i}$, $N_{45,i}$, $L_{w,i}$, L_i wskaźnika zwiększającego o 3,1% liczbę uczniów szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz liczbę uczniów ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ustaloną na podstawie danych systemu informacji

oświatowej dla bazowego roku szkolnego (według stanu na dzień 30 września 2013 r.). Zastosowanie ww. wskaźnika ma zapewnić jednostkom samorządu terytorialnego środki na pokrycie kosztów edukacji w sumie dla ok. 1/2 populacji 6-latków w okresie od września do grudnia 2014 r. oraz ewentualne wsparcie działań samorządów zmierzających do poprawy przygotowania szkół do wprowadzenia od 1 września 2014 r. obowiązku szkolnego dla połowy rocznika dzieci 6-letnich, w tym w szczególności w zakresie opieki świetlicowej, w tych gminach, w których faktyczny wzrost liczby uczniów będzie niższy od założonego.

Ponadto do algorytmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2014 wprowadzona została nowa waga $P_{31}=0,03$ obejmująca uczniów klas pierwszych szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz klas pierwszych uczniów ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia. Liczba uczniów klas pierwszych ww. szkół, wykazana w systemie informacji oświatowej wg stanu na 30 września 2013 r., uległa zwiększeniu o 50%, ze względu na konieczność uwzględnienia planowanego wzrostu liczby uczniów od roku szkolnego 2014/2015.

Pragnę jednak zauważyć, że budżet państwa nie subwencjonuje wszystkich kosztów funkcjonowania sieci szkolnej ukształtowanej decyzjami lokalnych władz samorządowych. Corocznie przeważająca część jednostek samorządu terytorialnego odczuwa uzasadnioną, w swojej ocenie, potrzebę uzupełnienia uzyskiwanych z budżetu państwa środków subwencyjnych (część oświatowa subwencji ogólnej) środkami pochodzącymi z dochodów własnych - tak aby wszystkie wydatki związane z prowadzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego zadań szkolnych i pozaszkolnych, przewidzianych w arkuszach organizacyjnych opracowanych przez dyrektorów szkół i placówek, mogły znaleźć swoje pokrycie w środkach finansowych.

Uprzejmie informuję, że dane dotyczące liczby wydanych w roku szkolnym 2013/2014 przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne opinii w sprawie odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego, w Systemie Informacji Oświatowej będą wykazane według stanu na dzień 30 września 2014 r. W związku z tym, obecnie dane te nie są dostępne.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Tadeusz Sławecki
SEKRETARZ STANU

2 wyrazami znaczenia
